

Mi Dogdima

¹ Ne tie U Tienu ní dogdi yaali Jesu Kiristi po, ke wan waani o tondba yaali n ba tieni taladi, ki nagi moko. O soni o maleki o tondo Jan kani ke o waani o. ² Jan tieni kasiedi ki kadi ki waani ke wan den la yaali kuli tie U Tienu maama yeni Jesu Kiristi kasiedi. ³ U Tienu ní yadi o yedñanma yua n ba cogi yeni yaaba n cengi ya sawali maama ne, yeni yaaba n colni li sawalli maama bi yema nni kelima u yogu nagi. ⁴ Jan n diani ya tisonkaali ne Kiristi jaancagleleda yaa n ye Asi diema nni po: U Tienu yua bo ye, ki ye, ki go ba cua, yeni o malekileleda yaaba ye o badigbandi nintuali nni, ⁵ yeni Jesu Kiristi yua n tie o kasiedmono, yua n cindi ki mali bi tinkpiba siiga yeni ki tinga po badcianba ya badciamo ní puni yi li ñanbli yeni mi yanduanma. Wani yua n bua ti, ki daa ki faabi ti, ti tuonbiadi po yeni o soma. ⁶ O cedi ke ti tua O Báa U Tienu po salga yidkaaba buolu; Ti yudandi yeni u paaciamu tie O yaali hali ya yogu n ki pia gbenma. Ami! ⁷ Wani n yeni, o ñani ti tawalgbandi nni; nunbu kuli ba la o, bayeni yaaba n den muu ki londi o kuli. Ki tinga po nibuoli kuli ba fabni o po. Nn! Lani n yeni, Ami! ⁸ O Diedo U Tienu yedi, “Mini n tie 'alfa yeni omega' lani n tie mi cilma yeni mi juodma, “Yua n bo ye, ki ye, ki go ba yuandi ki cua, u paaciamu daano.” ⁹ Mini, Jan, i kpiilo yeni yua n taani ki ga yeni yi Jesu falaciamu,

U tienu diema yeni ya juunli n ye Jesu nni, bi den soni nni ban yii ya kpendegli Patimosi po, U Tienu maama po yeni Jesu kasiedi po. ¹⁰ O Diedo daali, n den ye yeni Fonanma. N den gbadi n puoli po ya nialu n yabi, ki tie nani li naatunli yeni. ¹¹ U den maadi, “Diani n̄an la yaali tili nni, ki soni ki teni Jesu jaancagleleda yaaba n ye: Efesi po, Simirni po, Pergami po, Tiyatiri po, Sardesi po, Filadelifi po yeni lawodise po.” ¹² Ke n gbagi ki bua diidi n̄ma ya nialu n maadi yeni nni, min gbagi, n la wula fidsantuankaani lele. ¹³ I fisantuankaani siiga nni nilo den ye ki naani yeni o nisaalo bijua, ki la liadfagdili ke li jiidi hali o taabiamu, ke o benli n̄aagi wula gban̄nagdu. ¹⁴ O yuli yeni o yudi den pien nani ti kunkundi yeni, ke o nuni tuudi u mupienu. ¹⁵ O taana den tie nani ti kudm̄ondi yeni, ban duadi ya kudm̄ondi u maafanu nni yeni, ke o nialu tie nani a n̄inguona fuugu yeni. ¹⁶ O den muubi n̄maabila lele o jienu, ke o n̄obu nni n̄a ya jugsiega n mani kaani lie kuli. O nunga den n̄ilgi ki tuudi nani u yensiin̄igdu yenkpaana yeni. ¹⁷ Min la o, ke n baa ki gbaani o nintuali nani n kpe yeni, ke o maani o nuujienu n po ki yedi nni, “Da jie. N tie yua n cindi yeni yua n juadi, ¹⁸ yeni yua n fo. N den kpe, ama diidi N fo hali ya yogu n ki pia gbenma! N go kubi mi kuuma yeni bi tinkpiba diema piemi. ¹⁹ Lanwani ii, n̄an diani n̄an la yaali kuli, yaali n ye m̄ola ne yeni yaali n ba yuandi ki cua. ²⁰ Yaali n duagi n̄an la ya n̄maabileleda nuujienu, yeni wula fidsantuankaani lele niima nni n ne: a n̄maabileleda tie kiristi jaanca-

gleleda malekinba i, ke i fidsantuankaani mo tie li jaancagleleda.”

Diangbenga 2

¹ Diani ne ki teni Efesi Kiristi jaancagli maleki: Ne tie yua n muubi nmaabila lele o nuujienu, ki cuoni wula fidsantuankaani lele siiga nni ya lanbona i, ² “N bani njan tieni yaali yeni njan soni ya tuoncianli yeni a juunli mondli (njaniali). N bani ke njaan tieni nibiadba nunmanga. N bani ke a bigni yaaba n yedi ke bi tie tonda kaa tie ba, ki bandi ke bi tie faagu danba i. ³ N bani ke a mondi ki juuni, ki go ga fala hali boncianla n ya yeli po, ama, li naa wadi a pali. ⁴ Ama, n ba jalgi a yeni njan lindi a cincinbuama. ⁵ Lanwani ii, njan ya tiani njan cindi ki baa naani. njan tuubi, ki guani ki ya tiendi njan den kpia ki tiendi maama. A yaa tuubi, n ba cua a kani ki nani a fidsantuankaanu, un ye naani. ⁶ Ama n bani yaali n tie a nandi: a yie Nikolasi yaaba tuada, N mo n yie yaali n yeni. ⁷ Yua n pia a tuba wan cengi fonanma n maadi Kiristi jaancaga yaali. Yua n koni mi jama, ki paadi, n ba puni o u sanu wan di li miali tibu yaabu n se U Tienu Diema nni.” ⁸ Diani ki teni Simiirni jaancagli maleki: Yua cindi yeni yua n juodi, Yua n den kpe ki go ji fo lanbona n ne: ⁹ N bani a cacagma, yeni a namu ama a tie piado i. N bani yaaba n yedi ke bi tie Juufinba ki naa tie ba jonjongu. Bi tie Sutaani jaandiegu yaaba i. ¹⁰ Da jie ya fala n bili ki guu a. Diidi! Sutani bobindi ki ba cuo ki luoni i siiga nni nitianba li dansaldieli nni, yin la fala dana piiga. Yin ya dugi n po hali

yeni mi kuuma, n ba puni a li miali badfegliga. ¹¹Yua n pia tubli wan cengi Foŋanma n maadi Kiristi jaancaga yaali. Yua n kɔni mi jama, ki paadi, kan la mi kuuliema fala.” “¹²Diani ki teni Pergami Kiristi jaancagli maleki: 'Yua n kubi ya jugsiega n mani kaani lie lanbona n ne: ¹³N bani ŋan kua naani, Sutaani badigbandi n ye naani n yeni. Yeni lankuli, a juuni ki kubi yeli. N bani ke yii nia ke yii dugi n po, bayeni Antipasi, n kasiedo daali, yua n dugi n po hali boncianla, ke bi den kpa o i siiga nni, Sutaani n kua naani n yeni. ¹⁴Ama n pia i jalgi waamu a po: I siiga, bi niba ye, ki ŋua Balaami tundma boncianla, Yua n den tundi Balaki ke o tulni Israyeli bila, ke bi dini i buli padjiema, ki go conbi. ¹⁵Lani n go yeni, i siiga nni, nitianba ŋua Nikola yaaba bangma ke li paa. ¹⁶Lanwani ii, ŋan tuubi! A yaa tuubi, N ba cua tontoni a kani, ki pua bu tobu yeni ba yeni n nɔbu nni jugsiega. ¹⁷Yua n pia tubli, wan cengi Foŋanma n maadi Kiristi jaancaga yaali. Yua n kɔni ki paadi, n ba teni o yaali n tie Maani, ki wuo, n go ba teni o tanpienli, ke yepaanli diani lipo, ya yeli ke niloba ki bani, kase yua baa li baba.” “¹⁸Diani ki teni Tiyaŋtiri Kiristi jaancagli maleki: U Tienu Bijua yua n pia a ninbina nani umupienu yeni, ke o taana tie nani ban duadi ya kudmɔndi yeni lanbona n ne: ¹⁹“N bani ŋan tieni yaali: A buama a dudugdi a tuonli yeni a juunli mɔndli. N bani a tuona, a buama, a dudugdi, mɔndli, a tuona molane cie ŋan den cindi ki tieni yaali. ²⁰Ama min jalgi a yaali ya po n ne: A cabi o pua Jesabili, yua n tama ke o

tie sawalpualo yenì u sanu. O tundima po, o tulni n tonda ke bi tieni mi conconma, ki go dini i buli padjiema. ²¹ N bili o po u yogu waamu, wan baa ki tuubi, ama waa bua wan mia sugli o conconma po. ²² Diidi! N ba lu o u yianu, wani yenì yaaba n tieni mi conconma kuli ba la falaciamo, kase bi ya tuubi bi tuonbiadi po. ²³ N ba pua ki kpa o bila, Kiristi jaancaga kuli ba bandi ke minì n fiidi ki bani yaali n ye mi maalma yenì a pala nni kuli. N ba teni i siiga nni, yuakuli yenì wan soni o tuona maama i. ²⁴ Ama yinba yaaba n sieni Tiyatiiri nni, yua n ki nua lanyà tunda, kaa bani ban yii yaali ya bona n wuo Sutaani n̄asiili nni - yinba wani, n yedi yi, 'N kan tugni yi tugtoli.' ²⁵ Lan baa maama kuli, yin ya kubi ke li paa, hali min ba cua. ²⁶ Yua n kōni mi jama ki paadi, ki tiendi min tieni yaali hali yenì mi juodma, n ba puni u paalu, wan diedi i nibuoli kuli. ²⁷ O baa diedi ba yenì u badkudigbiamu, o ba pua ki mumudi ba nani ku yogu tiamaakaadi yenì.' ²⁸ Nani min ga N Báa kani maama, n mo ba teni o ku sīaagu n̄maabiga. ²⁹ Yua n pia tubli, wan cengi Fon̄anma n̄ maadi Kiristi jaancaga ya maama."

Diangbenga 3

¹ Diani ki teni Sardisi Kiristi jaancagli maleki: Yua n kubi U Tienu malekinba lele yenì n̄maabila lele lanbona n ne: "N bani n̄an tieni yaali. A yeli doni ke a fo, ama, a kpe o. ² Findi ki paagi yaali n sieni ki caa mi kuuma po, Kelima n naa la a tuon̄ana N Tienu nintuali. ³ Lanwani

ii, ɲan ya tiani ɲan ga yaali yeni ɲan gbadi yaali. Ya colni li, ki tuubi. Ama a ya ki findi, n ba cua a kani nani suuro yeni, a kan bandi min ba cua ya yognu ki woli a. ⁴ Ama, bi niba ye waamu Sardi dogu nni, bani ki jogni bi tialakaadi. Banwani ba la ti tiapiendi, ki cuoni yeni nni, kelima bi dagdi yeni li. ⁵ Ya nilo n koni mi jama, ki paadi, o ba la ti tiapiendi, N kan piini wanya yeli li miali tili nni, n go ba taa o yeli n Báa yeni o malekinba nintuali. ⁶ Yua n pia tubli wan cengi Fonanma n maadi Kiristi jaancaga yaali.” “⁷ “Diani ki teni Filadelfi Kiristi jaancagli: Yua ɲani, ki go tie o momonmaano lanbona n ne - o kubi Dafidi dieluodpiemi, o ya luodi obakuli kan fidi ki luoni, o ya luon i, obakuli kan fidi ki luodi. ⁸ “N bani ɲan tieni yaali. Diidi! N luodi a po ya bulñobu ke nilo bakuli kan fidi ki luoni. N bani ke a pia mi tuama waamu, yeni lankuli, a colni n ñomaama, kaa yedi ke a ki bani nni. ⁹ Diidi! Yaaba n tie Sutaani budieli yaaba, yaaba n yedi ke bi tie Juufinba, ki naa tie ba; bi pua faama i. N ba cedi ban cua ki gbaani a nunga nni, lani ke bi ba bandi ke n bua ɲa ¹⁰ Nnli ɲan colni n ñomaama, ki juuni ki ga fala, N mo baa kubi a ki guudi a mi biigma yognu, ya biginli n kpendi ɲanduna kuli po, ki ba bigni yaaba n ye ki tinga po. ¹¹ N kpendi, li kan waagi. ɲan ɲanbi ki kubi ɲan pia yaali nilo bakuli n da ti fie a badfegliga. ¹² Yua n koni mi jama, ki paadi, n ba seni o nani jaantalga yeni n Tienu jaandiegu nni, o baa tundi ki ye lankani kaa pia ñama. N ba diani o po n Tienu yeli, n Tienu dociamu yeli (Jeruselema paano yua

n ñani n Tienu kani, o diema nni ki jidi, yeni n yepaanli. ¹³ Yua n pia tubli wan cengi Fonjanma n maadi Kiristi jaancagaa yaali.” “ ¹⁴ “Diani ki teni Lawodise Kiristi jaancagli maleki: 'Yua n tie Ami, o kasiedidugika, o momondaano, yua n die U Tienu tagma kuli. ¹⁵ “N bani a tuona kuli, ke naa tuoni, a naa go songi mo. N bi sugni ke nan ya songi bii nan ya tuoni! ¹⁶ Lanwani ii, nani nan balgi yeni - naa tuoni, kaa go songi mo yeni - N ba siini ki ñani a n ñobu nni. ¹⁷ Kelima a yedi, 'N tie piado i, N den pia nalmanni boncianla, n ji ki pia bonli kuli buama.' Ama naa bani ke fini n nanbi ki tie cacagdaano, ban jie yua mi niñima, luodo, juamo, ki ye mubima (niiyanli). ¹⁸ Cengi n cegli: nan daa n kani ban tongi ki duadi ya wula, ki tua piado, yeni ya tialakaadi n pieni ki ñilgi, ki la ki wuoni a mubili fee, daa mi kpama, ki sɔgi a nuni, ki fidi ya nua. ¹⁹ N tundi ki go bangi min bua yaaba, ki bangi ba ban baa ye maama. Lanwani ii, nan baa mi yama, ki tuubi. ²⁰ Diidi! N se bu bulñobu kani, ki kuogi. Yua n gbadi n nialu, ki luodi li ganli, n ba kua o deni, ki di yeni o, wan di yeni nni. ²¹ Yua n kɔni mi jama ki paadi, n ba puni o u sanu, wan kali yeni nni n badigbandi po, nani min kɔni mi jama ki paadi, ki kaa yeni n Báa o badigbandi po yeni. ²² Yua pia tubli wan cengi Fonjanma n maadi Kiristi jaancaga yaali.”

Diangbenga 4

¹ Lanya bona n pendu, ke n diidi, ki la U Tienu Diema bulñobu ke li yaa, min bi cindi ki gbadi

ya nialu yeni den maadi yeni nni nani bi piebi naatunli yeni, ki tua, “Do ki cua na, ke min waani a ya bona ne ya pendi yaali n ba tieni kaa pia pedma.” ² Lanyognu, Fojanma den taa nni, ke n la ke ti badigbandi bili U Tienu diema nni, ke o nilo kaa tipo. ³ Yua n den kaa tipo den naana ya wula tanli n tie Jasipa yeni Sariduani. U taanianu den kagni ki lindi ti badigbandi. Li taanianu (waakpeli) den naani emerodi. ⁴ Badigbandi piilie n tina (24) den kagni ki lindi ti badigbandi, ke nikpelba piilie n bina (24) kaa tipo, ki laá ti tiapiendi, ki ciibi wula badfeglimu bi yula po. ⁵ I taañigdi, li taadunli yeni i taatatandi den ña ti badigbandi kani. Fidsanciandi lele den co ti badigbandi kani, li fidsandi den tie U Tienu ciciñamlelemu i. ⁶ Li mɔgli nani maduudiga yeni den bili ti badigbandi nintuali, ki pieni, ki ñilgi nani li tanciencienli yeni. Bonfuoda na den ye ti badigbandi kaalindma, ki pia a ninbina bi nintuali yeni bi puoli po kuli. ⁷ O bonfuodkpialo den naani yeni yanboli, ke o lielo naani yeni naabiga, ke o taalo den pia ja nunga i, ke o naalo naani yeni kapaciigu (jiebani yugdili). ⁸ Lanya bonfuodinaada yeni, yuakuli den pia fiabi luoba, ke i gbie yeni i nuni ipo yeni i kubinma nni kuli. Niagu yeni yienu kuli bi den maadi kaa cedi, ki tua, “o gagdiñamo, o gagdiñamo, O Diedo U Tienu tie o gagdiñamo, O Paaciamu daano, wani yua n die likuli, ki bo ye, ki ye ki go ba cua.” ⁹ A bonfuoda ya jaandi ki dondi yua den kaa ti badigbandipo, ki kpiagi o yeli, ki tieni o balga ya yogu kuli, ¹⁰ bi nikpelba piilie n bina yeni yi

gbaani yua kaa ti badigbandi po yeni nintuali. bi den yi gbaani yua n fo hali ya yogu n ki pia gbenma nintuali, ki cibdi bi badfeglimu ki lu tibadigbandi nintuali ki yedi, ¹¹ Ti Diedo yeni ti Tienu, A dagdi yeni, ti yudandi yeni ti kpiagdi yeni u paaciamu. Kelima fini n tagi bonli kuli, a yanbuama po i, ke li bona tagi ki go tundi ki ye”

Diangbenga 5

¹ N go den la yua n kaa ti badigbandi po yeni ke o muubi o jienu li tigbabkaali, ke li diani li faanunga po yeni ki puoli po kuli. bi den kpá li tanponba alele. ² N den la ke maleki paaciandaano ke o tandi yeni u paalu ki maadi, ki tua, “ɲma dagdi yeni wan gbabdi li tigbabkaali ne, ki mudi o tanponba?” ³ Obakuli tanpoli bii ki tinga po lanyaa ki tinga tiipo ki dagdi yeni wan gbabdi li tigbabkaali na bii ki cogi li. ⁴ N den buudi li pabienbubuuli, kelima baa den la yua n dagdi, ki ba fidi ki gbabdi li naa tigbabkaali bii ki cogi li. ⁵ Ama nikpeyendo den yedi nni, “Da buudi. Diidi! Juda buolu yangbanlo, Dafidi benli bundpanma kɔni mi jama ki paadi, o ba fidi ki gbabdi li tigbabkaali ne, ki mudi li tanponba.” ⁶ N den la ke pebiga, ke ki se ti badigbandi yeni a bonfuoda yeni bi nikpelba siiga nni. ki den naani ke be kpa ga. ki den pia yina lele yeni nuni lele; yini n tie U Tienu foɲanleledma, wan soni yaama ki tinga po. ⁷ O den gedi ki ga li tigbabkaali yua n kaa ti badigbandi po nuujienu nni. ⁸ Wan den ga li tigbabkaali, a bonfuodnaada yeni piilie n nikpelba na yeni den baa ki labni

ki pebiga nintuali. Bi siiga nni yuakuli den pia kogdigu yeni wula tadbuoga ke ki gbie yeni li nubanli, yaali n wangi bi dugkaaba jaandi. ⁹ Bi den yini yanpanbu, ki tua, “A dagdi yeni nan ga li tigbabkaali, ki mudi li tanponba. Kelima bi den padi a, ki yidi a salga, ke a daa ki faabi bi niba U Tienu po yeni a soma, yaaba n nani i nibuoli kuli, maalanma kuli, yeni i dogi kuli. ¹⁰ A cedi ke bi tua Badciamo diema yeni salga yidkaaba ki tuuni ti Tienu po ki baa die bonli kuli ki tinga po ¹¹ N go den diidi ki gbadi malekinba boncianli niali, bi den kagni ki lindi ti badigbandi, a bonfuodnaada yeni bi nikpelba. Bi kuli ya coli den pundi miiliandi kobi lie (200.000.000) ¹² Bi den tandi ki maadi, “Ban den padi ya pebiga, ki yidi salga dagdi yeni wan ga u paaciamu, nalmami, mi yanfuoma, u fidu, ti yudandi yeni a donda.” ¹³ N go den gbadi ke tagma kuli yaama n ye tanpoli, ki tinga po, ki tinga tiipo, yeni mi nincianma nni - yeni yaali n ye kuli - ki maadi ki tua, “Fini yua n kaa ti badigbandi po yeni fini ki pebiga, n ga a donda, ti kpiagdi, tiyudandi u paaciamu yeni u fidu ki diedi bonli kuli li bina yeni li bina.” ¹⁴ A bonfuodinaada yeni den yedi, “Ami!” ke bi nikpelba baa ki labni ki pugi.

Diangbenga 6

¹ N den diidi ki la ki pebiga n luodi tanponleleda yeni nni yendo, ki gbadi ke a bonfuodnaada yeni ke yendo tandi nani i taatan-tandi yeni ki maadi nni, “cua na!”. ² Ke n nonli ki sua tanpieno i. yua den jagi o den kubi li dabanli,

ke bi teni o ki badfegliga. Ke o ñani nani jakondo yeni, ki ba koni mi jama ki paadi. ³ Ki pebiga ní luodi tanponlielo, ke n gbadi o bonfuodlielo yedi, “cua na!” ⁴ Ke tantiano ñani, ki tie tanmono. Ke bi puni yua n jagi o u sanu ke wan fie mi yanduanma ki fagni ma ki tinga, biniba ní ya kpa bi lieba. Bi den teni li tanjaglo ki jugsiecianga. ⁵ Ki pebiga ní luodi tanpontaalo, ke n gbadi o bonfuodtaalo yedi, “cua na!” Ke n la ke tanbono ñani, ke yua n jagi o kubi ki kelga o nuu nni. ⁶ N den gbadi u nialu ke u ña ni a bonfuoda yeni siiga ki yedi, “Kpanu tibii cilo yenli dagdi yeni bogdma piiga pani, ke olije kpanu tibii cilo ataa dagdi yeni bogdma piiga pani. Ama ñan da biidi mi kpama yeni ku daamongu.” ⁷ Ki pebiga ní luodi tanponnaalo, ke n gbadi ke o bonfuodnaalo yedi “Cua na!” ⁸ Ke n la tantinbengu. o tanjaglo den yii mi kuuma, ke bi tikpiba diema ñua o. Bi den teni ba u sanu ke ban kpa ki tinga niba bogdma na, yeni ki jugsiega, mi koma, u yianu yeni ki tinga po bonfuodbiada. ⁹ Ki pebiga ní luodi tanponmuulo, ke n la li jaandbinbinli tinga, ban den kpa yaaba kelima U Tienu maamapo yeni ban kadi ki saa i momoni, ki tie ni kasiedi po. ¹⁰ Bi den tandi ki maadi ki tua, Li go ba waagi ya caa yeni u laa yognu i, fini yua n tie li bonli kuli diedo, yua n gagdi ki ñani, ki tie o momodaano. Hali u laa yogu i ke a ba bu yaaba n ye ki tinga po, ki tuu ti soma panli?” ¹¹ Ke bi teni yuakuli liadfagdpienli, ki maadi ba ke bi ba guudi waamu hali bi yegni, ban ba kpa ya tuonsomba, bi ninjaba yeni bi ninsiaba ki

pugni bi po nani ban den kpa bi mo maama yenì.
¹² Ki pebiga ñ luodi tanponluoblo, Ke n nuali ki sua ke mi timigcianma tieni. ke u yienu ga ki bondi nani ti pakuatiabondi yenì, ke o ñmaalo kuli lebdi ki tua nani mi soma yenì. ¹³ Tanpoli po ñmaabila den cenli ki baali tinga po nani ku faaciangu ñ yi figi bu kankanbu, a kankana ñ ya cenli ki baali maama yenì. ¹⁴ Ke tanpoli fuadi ki yaadi nani ban yi gbabi li tigbabkaali maama yenì. ke a juani yenì a kpendega kuli fii ki lie a kaani. ¹⁵ Ke ki tinga po badcianba, yenì a nikpiaga, sejegbanga yudanba, bi ñalmandanba, bi paatieba yenì yaaba n sieni kuli, i yonbi yenì yaaba n die bi yudandi kuli den sani ki wuoni a juana nni, ti tankuodi nni, i tanfali nni ¹⁶ Bi den maadi a juana yenì ti tangbaadi, “Baa mani tipo! Legni mani ti, tin da la yua n kaa ti badigbandi po nunga yenì ki pebiga pabiencianli. ¹⁷ Kelima bi pabiencianli daacianli pundi. ñma ba fidi ki ya ye e?”

Diangbenga 7

¹ Lani ñ pendì, ke i la ke malekinba bina se i tinkunnaadi kani, ki cuo ki tinga faama ki kubi, ke mi kan fidi ki figi ki tinga po, mi ñincianma po, bii i tiidi po. ² N den la maleki tiano, ke o ñani puoli, ki kubi U Tienu yua n fo tanpon. Ke o tandi yenì u paalu, ki maadi yenì malekinba bina yaaba ke bi puni u sanu ke ban waani ki tinga yenì mi ñincianma fala, ki yedi ba: ³ “Dá da waani mani ki tinga, mi ñincianma yenì i tiidi fala hali mi ba tieni tanpon maalma U Tienu

tuonsonla yutuna po.” ⁴ N den gbadi ban den tieni tanpon maalma yaaba ya yutuna po coli rí doa maama: Israyeli nibuoli kuli niba kobga n piina n tuda na (144.000) n den baa tanpon maalma: ⁵ niba piiga n tude lie (12.000) den ñani Juda buolu nni, ki baa li maalma piiga n tude lie (12.000) den ñani Rubeni buolu nni, piiga n tude lie den ñani Gaadi buolu nni, ⁶ piiga n tude lie den ñani Aseri buolu nni, piiga n tude lie den ñani Nefitali buolu nni, piiga n tude lie den ñani Manase buolu nni, ⁷ piiga n tude lie den ñani Simeyon buolu nni, piiga n tude lie den ñani Lefi buolu nni, piiga n tude lie den ñani Isakaari buolu nni, ⁸ piiga n tude lie den ñani Sabulon buolu nni, piiga n tude lie den ñani Josefi buolu nni, piiga n tude lie den ñani Benjamini buolu nni, bani n den baa tanpon maalma bi yutuna po. ⁹ Lanya bona rí pendi, ya niwulgu ke bi kan fidi ki codi bi niba rí doa maama - bi den ñani ɲanduna diema nni kuli, i dogi kuli, nibuoli kuli yeni maalanbuoli - Ki se ti badigbandi kani, ki pebiga nintuali. Bi den laá liadfagdipiena, ki kubi ti biadi bi nui nni, ¹⁰ ki tandi yeni u paalu ki tua, “Mi faabma tie U Tienu yua n kaa ti badigbandi po yeni ki pebiga yaama i!” ¹¹ Malekinba kuli den se ki lindi ti badigbandi yeni bi nikpelba yeni a bonfuodnaada, bi den baa ki labni ti badigbandi nintuali, ki pugi U Tienu, ¹² ki tua, “Ami! Ti Tienu n die ti kpiagdi, ti yudandi, mi yanfuoma, balga, li seli, u paaciamu yeni u fidu hali ya yogu n ki pia gbenma! Ami!” ¹³ Bi nikpelba yeni siiga, yendo den buali nni, “Bile n laá a liadpiena ne,

bi ñani le i?” ¹⁴ Ke n jiini o, “Canbáa fini wani nan bani.” Ke o maadi nni, “Bi tie yaaba n ñani falaciamo janjanma nni. Bi ñuudi bi tialakaadi ke ti péndi ki pebiga soma nni i. ¹⁵ Lanyapo i ke bi bi seé U tienu badigbandi kani, ki pugi o yienyu yeni ñiagu kuli o diegu nni. Yua n kaa ti badigbandi po ba caani o badciagu, ki kuani ba ku niinni. ¹⁶ Koma ji kan cuo ba ki buali ñuñuunu. U yienyu kan sia ba ki buali wulgu bakuli. ¹⁷ Kelima ki pebiga yua n ye ti badigbandi sinsiiiga nni baa tie bi gobdika, o baa gobdi ba li miali ñinbunli kani, U Tienyu ba fiadi bi ninsiidi, ki yendi bi nunga.”

Diangbenga 8

¹ Ki pebiga n mudi tanponlelelo, tanpoli diema nni den nmini silbi ke li pundi mindi piitaa (md 30) ² N den la ya malekileleedba yaaba n den seé U Tienyu nintuali yeni, ke bi teni ba a naatuna. ³ Maleki tiano den cua, ki kubi wula tadkuaga, ki sedi li jaanbinbinli kani. Bi den teni o li nubanli boncianla ke wan nuban, ki tieni i jaandi yeni bi dugkaaba kuli wula jaandbinbinli po, ti badigbandi nintuali. ⁴ Li nubanli muñii den ñani maleki nuu nni, ki yegi yeni bi dugkaaba jaandi ki doni ki pundi U Tienyu nintuali. ⁵ Maleki den taa wula tadkuali, ki padi li jaandbinbinli mu, ki luni ke u jiidi ki tinga po, ke i taatantandi, li taadunli, i taañigdi yeni mi tinmigma (tindigibima) tieni. ⁶ Malekileleeda yaaba n den kubi a naatuna yeni den bobindi ki ba piebi a ⁷ Malekikpialo den piebi o naatunli,

ke n la ke ya taatana n ηmadi yeni u mu yeni mi soma. Bi den yadi ke likuli jiidi ki tinga po, ke bogyenli buodi bogdima taa siiga; tiidi taa siiga, tiyenga den buodi, ke ti muasongdi kuli buodi. ⁸ O malekilielo den piebi o naatunli, ke bi tudi ki luni bonli ke li naani juacianli, ke li co u mu, mi ñincianma nni. Ke mi ñincianma bogdima taalma taa tua soma, ⁹ ya bonfuoda n ye mi ñima nni bogdima taalma taa kpe, ki ti ñinbidi bogdima taalma taa mudi ki yoyodi. ¹⁰ Malekitaalo den piebi o naatunli, ke ya ηmaabiga n gbengi ki tuudi nani fidtabkaali yeni ñani tanpoli ki jiidi ki baa i kpeni yeni a ñibuna bogdima taalma taa po. ¹¹ ki ηmaabiga yeni yeli den tie “U tonbiadu”, ke mi ñima bogdima taalma taa tóngi bagibagi, ke bi niba binciala kpe kelima ya ñima n to bagibagi (nani bu kpegbu) yeni po ¹² O malekinaalo den piebi o naatunli, ki pua ki bondi u yienu, o ηmaalo yeni ti ηmaadi bogdima taalma taa, ke likuli bondi; U yienu yeni ku ñiagu bogdima taalma taa den ki pia yenyenma. ¹³ N den nuali ki la ya maleki n den yugi ti tawalgbandi siiga nni, ke o tándi ki yii yaaba n ye ki tinga po yeni ki tua “hayaaa, hayaaa, hayaaa, falabiado kpendi ki tinga yaaba po, kelima malekitaadiba yaaba n ba piebi bi naatuna ki tieni ya fuuciangu.”

Diangbenga 9

¹ Ke o malekimuulo piebi o naatunli, ke n la ke ηmaabiga ñani tanpoli ki baá ki tinga po Bi den teni ga ki kpieninga caañuangu piemi. ² Ke

ki luodi ki kpientinga caañuangu, ke ya muñii n tuoni begibegi ña u caañuangu nni nani u maafanu nni yeni. Ke u yienu yeni mi faama ga ki bɔndi yeni ku kpienbuogu muñii. ³ Ti naasuudiden ñani i muñii nni, ki lali ki tinga po, ke bi teni ti u paalu nani ki tinga po nami yeni. ⁴ bi den yedi ba ke ban da biidi ki tinga po muadi, ki da go biidi bonpiabli bii tiiga bakuli, ama ban ya woli ya niba n ki baa tanpon maalma bi yutuna po. ⁵ Bi den ki puni ti u sanu ke ban kpa ban woli ya niba, ama ke ban waani ba falabiado hali ŋmaali mu. Bi lɔbdi kɔnu baa fuuni nani o namo rí yi juni nilo yeni i. ⁶ Lanya dana nni, li niba ba lingi mi kuuma ki kan baa ma. Bi ba fáádi mi kuuma, ama mi baa sani ki fagdi yeni ba. ⁷ Li naasuudi den naani yeni ban bobni ya taami bu tobu po yeni i. Ti yula po den pia bonli ke li tie nani wula badfegliga yeni, ke ti nunmu naani bi nisaalba nunmu. ⁸ Ti yudi den naani puoba yudi, ke ti ñina tie nani yangbanli ñina yeni. ⁹ Ti tobtadi den tie kudi tobtadi, ke bi fiabi fuugu tie nani ya taami yeni ya tantudidi n tiini bu tobu nni yeni. ¹⁰ Ti juona denpia ti penlobdi nani i nami yeni; ti juona nni den pia ya paalu n ba waani ti gbannandi fala hali ŋmaali mu ¹¹ Bi badciamo den tie ki kpientinga nni caañuangu maleki i. O yeli Ebrewu maama nni tie Abadɔn, Gileki maama n mo Apoliyɔn. ¹² Mi cincinyebiadma pendi n yeni. Diidi! lani ya pendi, janjanbiadma lie go ye, ki kpendi. ¹³ O malekiluoblo den piebi o naatunli, ke n gbadi u nialu ki u ñani ya yina n ye li wula jaandbinbinli

yaali n ye U Tienu nintuali yeni nni. ¹⁴ U nialu den maadi malekiluoblo yua den kubi li naatunli yeni, “Lodi ki ɲa malekinaada yaaba ke bi den loli ki kpaɛ Efrati kpenciamu nni yeni.” ¹⁵ Ban den bobni ya malekinba ya yogu, ya binli, ya ɲmaalo, ya daali yeni ya yognu (kudi) cima den pundi ke bi lodi ba ke ban kpa ki tinga po niba boɣdima taalma taa. ¹⁶ N den gbadi Seje tanpuaba coli, bi den tie miiliyon kobilie (200.000.000) ¹⁷ Li bondoɣdikaali nni min den la i taami yeni a tanjagla maama n ne: Bi tobtiaɗi den tie kudi, ki moɲi nani u mu yeni, ki boɲi nani bulo yeni, ki tie bo duudi nani (cidbili) yeni. I taami yula den tie nani yangbanyula yeni i, ke bi ɲɔna nni ɲa u mu, i muɲii yeni cidbili. ¹⁸ Bi niba boɣdima taalma taa den kpe kelima lanyɛ janjanbiadma taa yeni po: ya mu, ya muɲii yeni ya cidbili n ɲa bi ɲɔna nni yeni po. ¹⁹ Kelima, i taami yeni paalu den ye bi ɲɔna nni yeni bi juona nni i - kelima bi juona den tie nani wee yeni, ke bi go pia ya yula n bilgi a nala (ti yiadi) bi niba gbanu po. ²⁰ Ya niba n den sieni, ban den ki kpa yaaba yeni bi yiadi, nan den ki tuo ki tuubi bi tuonbiadi, bi go den ki cedi kaa pugi i buli yeni mu cicibiadmu, wula, ti kudi, ti kudmoɲdi, ɲanjilfa, a tana, yeni ti daadi yia; ya bona n ki nua, kaa gbia, kaa go cuoni mo. ²¹ Baa go den tuo ki tuubi bi nikpali po, bi suagu yeni bi ɲoɣibiadi po, bi conconma po, bi subu yeni bi jodi dima po.

Diangbenga 10

¹ N den la maleki tiano, paaciamu daano ke

ñani tanpoli, ki kpendi Ti taawalgbandi den pibni o, ke waakpeli ye o yuli po. O nunga den tie nani u yienu yeni, ke o taana tie nani u mu jaantalginba yeni. ² O den kubi ya tigbabkaaga n gbadbi o nuu nni, o den seni o taajienu mi ñincianma nni, ki seni o taaganu ki tinga po. ³ O den yigni paama nani o yangbanlo n biegi maama. Wan den yigni, taatantandi lele den tandi ki waani bonli. ⁴ Taatantandi lele n den tandi ki waani yaali, n den bua diani, ama n den gbadi u nialu ke u maadi, “ñan pii ñasiili taatantandi lele sawali po, da diani lanyamaama.” ⁵ Min den la ya maleki ke o seé mi ñincianma yeni ki tinga po yeni, den duoni o nuujienu tanpoli. ⁶ O den poli yua n fo hali ya yognu n ki pia gbenma yeli po, yua tagi tanpoli yeni yaali n ye lipo, ki tagi ki tinga yeni yaali n ye kipo, ki tagi mi ñincianma yeni yaali n ye mi niinni kuli, maleki den yedi, “Li ji kan waagi (yognu bakuli ji ki ye”. ⁷ Ama ya daali ke o malekileledo ba piebi o naatunli, lanyadaali i ke U Tienu yaalidgu tuonli ba soni ki dudi, nani wan den tuodi ki waani o tondba bi sawalpuabamaama yeni.” ⁸ Minden gbadi ya nialu ke u ñani tanpoli po yeni go den yedi nni: “Gedi, ga maleki yua n seé mi ñincianma yeni ki tinga po yeni n muubi ya tigbabkaaga ke li gbadbi yeni.” ⁹ Ke n gedi maleki kani ki maadi o ke wan teni nni ki tigbabkaaga. Ke o maadi nni, “Ga ki tigbabkaaga ki ñmani ga. ki baa to a tugu nni, ama a ñobu nni wani ii, ki baa malgi nani ti siadi yeni i. ¹⁰ Ke n ga kitigbabkaaga maleki nuu nni, ki ñmani ga. ki den malgi nani ti siadi yeni n ñobu nni, ama min

ɲmani ki gbeni, ke n tugu nni ji to. ¹¹ Ke bi yedi nni, “A go ba pua sawali, ki waani bi niba, i dogi, i nilanbuoli yeni bi badcianba diema boncianla nni.”

Diangbanga 11

¹ Bi den teni nni sabmuanu, ke min taa un tua bonbiigtiagu, ki yedi nni, “Fii ki biigi U Tienu jaandidiegu yeni li jaandbinbinli, yeni yaaba n pugi ku niinni. ² Ama, ɲan da biigi ku jaandidiegu cancanli, kelima bi cabi li bi nilanba. Bi ba ɲmaa ki fanbi u dogcianɲamu hali piina n ɲmaali lie (ɲm 42) ³ N ba puni n kasiedi tondba yaaba n laá ti pabontiadi yeni, u fidu ban ya pua sawali hali tudli n kobilie n dana piiluoba (1.260) ⁴ Lanya kasiedinba tie Olifie tiliedi yeni ya fidsantuankaanlieda yia n den seé ki tinga Diedo kani yeni. ⁵ Ya nilo bigni ke wan tieni ba yaali n bia, u ba ña bi ñobu nni ki biani bi yibalinba. Yua n bigni ke wan tieniyaali n bia kuli, o ba kpe yeni i. ⁶ Li kasiedinba pia u fidu yeni ban luoni ti taawalgbandi, ke taaga kan nii ya yogu ke bi pua sawali. Bi pia ya paalu ke bi ba cedi mi ñima ń tua soma, ki lu falaciamo janjanbuoli kuli ki tinga po, ban bua ya yognu kuli. ⁷ Bi ya tieni bi kasiedi ki gbeni, ki yanbiadga yagi n ba ña ki kpientinga buoñuangu nni ba pua bu tobu yeni ba, ki paadi ba, ki kpa ba. ⁸ Bi gbannandi baa bili u dogciamu sanciamu po (ban tieni nannanli ki yini yuu Sodoma yeni Ejipti), naani ke bi den kpaa ki tabni bi Diedo. ⁹ Ya niba n ñani i nibuoli kuli, i dogi kuli yeni i maalanbuoli kuli baa nua

bi gbannandi hali dana taa yeni bogdima. Bi kan tuo ban pii ba kuli nni. ¹⁰ Yaaba n ye ki tinga po baa mangdi bipala, ki tiendi u badu bi kuuma po. Bi ba soni bi paabu ki teni biyaba kelima ya kasiedinba ne den wangi ki tinga po yaaba fala. ¹¹ Ama dana taa yeni bogdima pendima, li miali faawaama ba ña U Tienu kani, ki kua bi niinni, ban fii ki sedi bi taana po. Ti jawaanciandi ba kua yaaba n ba la ba kuli. ¹² Bi ba gbadi ke nialu ñani tanpoli, ki tándi ki yedi ba, “Do mani ki cua ne!” Lanwani ii, bi ba do tanpoli ti taawalgbandi nni, ke bi yibalinba nua ba. ¹³ Lanyognu, mi tinjegicianma ba tieni, u dogciamu bogdima taalma piiga ba libi. Niba tuda lele (7.000) ba kpe li tinjegibma nni, ti jawaanciandi ba kua yaaba tindi, ban kpiagi tanpoli Tienu yeli. ¹⁴ Falabiado janjanliema pendi n yeni. Diidi! O falabiadtaalo janjanma kan waagi yeni mi cuama. ¹⁵ O malekileleedo den piebi o naatunli, ke u nialciamu ñani tanpoli ki yedi, “Ki tinga badciamo diema ji tua ti Diedo yeni o Kiristi diema i. O baa diedi ma hali ya yognu n ki pia gbenma” ¹⁶ Ke piilie n nikpenaadba yaaba n den kaa bi badigbandi po yeni baa ki labni. Bi den pugi U Tienu. ¹⁷ Bi den yedi”Ti jaandi a, ti Diedo U Tienu, u paaciamu daano, Yua ye, ki bo ye, kelima a taa a paaciamu fidu, ki cili ki diedi bonli kuli. Li bonli kuli yudaano, yua ye, ki bo ye, ki go ba cua, ¹⁸ Li gaadli den cuo ki tinga po yaaba, ama a pabienli jiidi ki cua. U yogu pundi bi kpienba po, ke ñan jia bi buudi ki jaandi a tondba bi sawalpuaba yeni a paabu,

bi dugkaaba, talginba yenì bi paatieba kuli yenì yaabi n den fangi a yeli. U yogu pundi ke ñan biani yaaba n den biidi ki tinga.” ¹⁹ U Tienu jaandidiegu tanpoli po den luodi, ke ñantaadi lolma kpagu nua ku niinni. I taañigdi yenyenma, li taadunli, i taatantandi, mi tinjegibma yen ki taacianga yenì a taatana den tieni.

Diangbenga 12

¹ N den la maalcianma tanpoli: pua n yenì, ke laá u yianu nani liali, ki ñmaa o ñmaalo po, ki yili badfegliga, ke ki pia ñmaabila piiga a lie o yuli po. ² O den punbi, ki mɔa yenì u tugpunbyianu, ki gbaa ke wan mali. ³ N den maaltoma mo tanpoli: Diidi! Bonfuodcincilingu yu bia, ki mɔni, ki pia yula lele yenì yina piiga, ki ciibi badfeglimu lele o yula po. ⁴ O juoli den baandi tanpoli po ñmaabila bogdima taalma taa ki lu tinga tinga po. O bonfuodcincilingu den seé o pua yua nbua mali yenì kani, ki guu, ke o ya mali, wan nali ki biga. ⁵ O den mali bonjaga, yua n ba ti diedi i dogi kuli, ki ya gobdi yenì ti kudi badgbiamu. Bi den ñani ki biga, ki duoni ga U Tienu yenì o badigbandi kani, ⁶ ke o pua sani ki gedi mi tinfanpienma nni, U Tienu ñ den bobni u kaanu o po. Lanwanni ii, bi baa kubi o likani hali dana 1.260 ⁷ Mɔla, bu tobu den pua tanpoli. Miiciheli yenì o malekinba den tuogi yenì o bonfuodcincilingu yenì o mo ya malekinba. ⁸ Ama o bonfuodcincilingu den ki pia paalu ki ba paadi. Lanwani ii, wani yenì o alekinba ji den ki pia kaanu tanpoli.

⁹ O bonfuodciamo, o cincilingu, ya waakpeli ke bi yii o bulo bii Sutaani, yua n den tulni nanduna kuli, bi den tudi ki jiini, ki luni o, wani yeni o malekinba ki tinga po. ¹⁰ N den gbadi nialciamu tanpoli, ke u yedi: “Mola, mi faabma, u paaciamu, Ti Diedo badidiema yeni o Kiristi yikodi. Kelima bi tudi ki jiini ti kpiiba tonandaano, wani o tingbangbaabo yua n den kaa ti Tienu kani, yienu yeni ñiagu kuli, bi po. ¹¹ Bi kɔni mi jama ki paadi o yeni ki pebiga soma yeni bi kasiedi lanbona, kelima bi den luni bi miana kaa jie bá mi kuuma. ¹² Lanwani ii, Tanpoli yeni yaaba ye lipo n ya mangdi bi pala. Ama falabiado ki tinga yeni mi ñincianma po kelima mi biadma yudaano jiidi i kani. O gbie yeni pabiencianli, kelima o bani ke wan pia ya yognu ji ki pia mayuli (o juodma ji ki fagi). ¹³ Ku bonfuodcincilingu n bandi ke bi tudi ki luni o ki tinga po, ke o nɔdi ki woli ya pua n mali bonjaga yeni. ¹⁴ Ama bi den teni o pua ku kapaciigu fiabciandi, ke wan yugi ki gedi ban den bobni o po naakani mi tinfanpienma nni. Bi baa kubi o lanpo i, yognu bá, i yogni yeni u yognu bogdima, naani n fagi yeni o waaciamo n ye naani. ¹⁵ O waaciamo den wugdi mi ñima nani u kpenciamu yeni, ke man nɔdi ki tugi o pua. ¹⁶ Ama ki tinga den yaadi ki ñɔbu ki nuudi ku bonfuodcincilingu n den siini ya ñincianma, ki todi o pua. ¹⁷ Lanyapo, ku bonfuodcincilingu den gaadi yeni li pabiencianli, o pua po, ki gedi ki woli o pua puolɔuani, ki pua bu tobu yeni ba, bani yaaba n colni U Tienu ñomaama, ki tieni

kasiedi Jesu po. ¹⁸ Ku bonfuodcincilingu den sedi ku tanbiingu nni, mi ñincianma jaali po.

Diangbenga 13

¹ N go den la ke yanga ñani mi ñincianma nni. ki den pia yina piiga yeni yula lele. O yina po den pia mu badfeglimu, ke o yuli kuli po bi diani ya yeli n fanbidi, ki sugdi U Tienu. ² Min den la ya yanga den tie nani naamunpieno yeni. Ki taana den tie nani a bonpiena n yii ya yangbengli wursi taana yeni, ke ki ñobu naani yangbanñobu. Ku bonfuodcincilingu den puni ga ku paalu ku badigbandi yeni ku fidu ke gan diedi bonli kuli. ³ Ki yanga yuyenli den naani ke bi den kpa ga, ama ki kuuma yiagu yeni den gbeni, ke ki paagi. Li bonli den yaalidi ñanduna yaaba, ke bi ñodi ga. ⁴ Bi go den pugi ku bonfuodcincilingu, kelima ku den puni ki yanga yeni ku fidu. Bi den pugi ki yanga mo, ki maadi yognu kuli, “ñma tie nani ki yanga ne yeni?” bii “ñma ba fidi ki moa yeni ga?” ⁵ Bi den teni ki yanga ya ñobu n maadi mi japaamaama, ki sugdi U Tienu. Ki den baa u sanu ki ba bili o yema hali piina n ñmaali lie (ñm 42). ⁶ Lanwani ii, ki yanga den yi yaadi o ñobu, ki maadi ki sugdi U Tienu: ki fanbdi O yeli, Wan ye naani, ki sugdi yaaba n ye U Tienu diema nni. ⁷ Bi den puni ki yanga u sanu ke gan pua bu tobu yeni U Tienu dugkaaba, ki paadi ba. Bi go den puni ga u paalu ke gan diedi i nibuoli, diema, i maabuoli yeni i dogi kuli. ⁸ Yua n den ye ki tinga po kuli ba gbaani ki pugi ga, yua ke o yeli den ki diani li

miali tili nni, ki pebiga, ban den kodi yaaga hali ban den taga ɲanduna ya yogu ya tili. ⁹Yua n pia tubli kuli, wan cengi. ¹⁰Yua n tagi ke ban cuo o ti yonbdi, o ba gedi ti yonbdi. Yua n tagi ke ban kpa o yeni ki jugsiegs mo, bi ba kpa o yeni ki jugsiega. Ne tie kpaandi bi nigagdinanba po, ke ban tieni li juunli, ki koni yeni mi jama ti dudugdi nni. ¹¹N den la yantianga, ke ki ñani ki tinga nni. Ki den pia yina lie nani pebiga yeni, ki maadi nani ku bonfuodcincilingu yeni. ¹²Ki den bili ki go kubi ki yankpiaga yema, ke ki dá ye, ki cedi ke ki tinga yeni yaaba n ye kipo kuli gbaandi ki pugi ki yankpiaga yaaga ya yiagu n den gbeni, ke ki baa laafia yeni. ¹³Ki den tiendi yaalidgu tuona boncianla. ki den cedi hali ke u mu ñani tanpoli ki jiidi ki tinga po asala siiga. ¹⁴Yaaba n den ye ki tinga po den nua gan tiendi yaali i, ke ki tulni ba. Ki den yedi ba ke ban tagi ya yanga n pia ku yiagu ki nan tindi yeni nannanli. ¹⁵Ki den baa u sanu ki ba kuani mi fuoma li nannanli yeni nni, lan ya maadi, hali ki cedi ban kpa yaaba n yie ke bi kan gbaaniki pugi ki yanga. ¹⁶Ki go den mabni yuakuli, bi paatieba yeni talginba kuli, bi ɲalmandanba yeni a luoda kuli, yaaba n yeni bi yudandi yeni i yonbi kuli, ke ban tieni bi nuujienu bii bi yutuna po ki yanga maalma. ¹⁷Yua n den ki pia ki yanga maalma kuli, o den kan fidi ki kuadi bii ki daa bonli. Li maalma den tie coli lanba i, ki tie ki yanga yeni yeli. ¹⁸Li buali mi yanfuoma. Yua n pia li banma kuli, wan tieni li coli, ki bandi ki yanga yeni yeli coli. Kelima li tie nisaalo coli lanba i, lani n tie 666.

Diangbenga 14

¹ N den nuali ki la ki Pebiga ke ki seé n kani, Siyon juali po. Ya niba n den ye yeni o den tie 144.000, ke li diani bi yutuna po o yeli yeni o Báa yeli. ² N den gbadi nialu ke u ñani tanpoli, ki fu nani ya ñingola yabi yeni i taatantandi ya fuugu yeni. Min den gbia ya fuugu den naani kogdipuala n pua bi kogdidi yeni. ³ Bi den yini ti baantiadi yanpaanbu ti badigbandi nintuali, a bonfuodnaada yeni bi nikpelba kani. Nilo bakuli ki fidi ki bangi lanya baantiayanbu, kase 144.000 yaaba ke bi daa ki faabi ki tinga po yeni. ⁴ Bani n tie yaaba n ki jogni biba mi conconma po, kelima bi den colni bi gbanu, ki pendi bi pala. Bani n den nua ki Pebiga gan den caa naani kuli. Bi den daa ki faabi bani i, bi niba siiga nani a bonluoka -kpiala yeni U Tienu po yeni ki Pebiga po. ⁵ Baa den la tofaama bakuli bi ñobu nni, baa den pia jalgi bakuli. ⁶ N den la maleki tiano, ke o yugi hali tanpoli, o den pia ya laabaañamo n ki pia gbenma hali ya yognu kuli tondu, ki bua waani yaaba n ye ki tinga po, diema kuli, nibuoli kuli, maabuoli kuli yeni dogi kuli yaaba. ⁷ O den kpaandi paama, ki tua, “jie mani U Tienu, ki teni ti yudandi, kelima o buudi jiyognu pundi. Gbaani mani ku pugi o, wani yua n tagi tanpoli, ki tinga, mi ñincianma yeni a ñinbuna kuli,” ⁸ Maleki tiano, maleki lielo, den nua, ki tua, “U baá, u baá, Babilona u dogciamu, yuu n den cedi ke diema kuli yaaba ñuni ya daamõngu nti mi conconma daama, ki gaadi.” ⁹ Maleki tiano, malekitaalo

den nua ba ki tandi paama, ki tua, “Nilo ya gbaani, ki pugi ki yanga yeni ki nannanli, ki go cedi ke bi tieni ki maalma o yutunli po bii o nuu po, ¹⁰ o moko ba ñu U Tienu pabienciali daamɔngu, ya daamɔngu ke baa ñmadi ñima, ki kuodi U Tienu pabienli tadñukaaga nni. Ya nilo n ñuni gu, falaciamo, u mu yeni cidbili ba kuani o ti yanyagdi U Tienu malekinanba yeni ki pebiga nintuali. ¹¹ Bi fala munii do ki ña hali ya yognu n ki pi gbenma, ke baa pia fuodma yienu yeni ñiagu kuli, bani yaaba n gbaani ki pugi ki yanga yeni ki nannanli yeni ya nilo n li ga o yeli maalma kuli. ¹² Ne tie kpaandi yeni cegli, ke yaaba n tie nigagdinanba yeni yaaba n colni U Tienu ñomaama, ki dugi Jesu po, ke ban juuni ki ga fala.” ¹³ N den gbadi nialu, ke u ñani tanpoli, ki yedi, “Diani ne: Mi yednanma ye yeni yaaba kpe O diedo sanɲodma nni.” “Nn,” Fonanma n maadi, “Lanyapo, bi ba baa m fuoma bi tuonjana po, kelima bi tuadnama baa nua ba.” ¹⁴ N den diidi ki la taawalgbanpiengu. Yua n den kaa li taawanlgbandi po den tie nani O Ja bijua yeni. O den yili wula badfegliga, ki muubi ya muaciegu n mani o nuu nni. ¹⁵ Ke maleki tiano ñani ku jaandidiegu nni, ki tandi ki yini yua kaa ku taawalgbangu po yeni: “Taá a muaciegu ki cili ki ya ce. Kelima mi cema yognu pundi ii, ke ki tinga po kpaangu mo beni.” ¹⁶ Lanwani ii, yua n den kaa ku taawalgbangu po yeni den luni o muaciegu ki tinga po, ke ki tinga po kpaangu taani. ¹⁷ Maleki tiano den ñani tanpoli jaandidiegu nni, ki mo kubi ya

muaciegu n mani. ¹⁸ Ke maleki tiano moko ñani li jaandbinbinli kani, ki pia u fidu u mu po. O den tandi paama, ki yini yua n den kubi ku muacemangu yeni, ki yedi, “Taa a muacemangu ki ce tinga po daamõngu tiidi luana, kelima li luana ji beni o.” ¹⁹ Ke maleki luni o muaciegu ki tinga po ki taani ku daamõngu tiidi luana. O den kuodi akuli U Tieniu pabienli cunciangi nni. ²⁰ Bi den tudi ki ñani ku cungu yeni u dogu nni, ki luni; ke mi soma wuli ki puubi hali boncianla ki pundi hali i taami tankpadi kani ki gbie ya tinfanma n pundi badu guadi tudli n kobiluoba (1600), lani n tie cilo dajena kobitaa (km 300)

Diangbenga 15

¹ Lani n pendu, n den la maaltianma tanpoli, ya maalcianma n pia yaalidgu: Malekinba lele, yeni fala janjanma lele, yaama n tie fala janjan-juodkee, kelima yeni mani, U Tieniu pabienli ba tieni ki dudi. ² N den la yaali n naani kpalba mogli, ke li nmadi yeni u mu. li mogli yeni puoli po yaaba n den koni mi jama ki paadi ki yanga yeni ki nannanli yeni ki yeli coli lanba. Bi den kubi ya kogdimu ke U Tieniu den teni ba. ³ Bi den yiini Moyiisi, U Tieniu tond baantiayanbu yeni ki pebiga yanbu: “A tuona yabi ki go nani, O Diedo, U Tieniu, U Paaciamu daano. A sanu tiegi ki go nani, nanduna dogi kuli badciamo. ⁴ O Diedo, nma kan jie na nma kan kpiagi a yeli? Kelima Fini a baba n tie yua n gagdi ki nani. nanduna niba kuli ba gbaani a nintuali, ki pugi a, kelima yuakuli bandi a tuadnama yaa tiegi.”

⁵ Lanya bona ní pendi, n den nuali ki la ke U Tieniu yiko tili kpagu dieli luodi tanpoli. ⁶ Malekinba lele den ñi u kaangagdi-ñanmonu nni, ki kubi fala janjanleledma. Bi den laá ya tiadi n ñani boncianla, ki ñilgi. ki ñaagi bi bena po wula gbanñagdidi. ⁷ A bonfuodnaada yeni nni yendo den teni malekinba lele yeni wula tadbuomu lele ke mu gbie yeni U Tieniu yua fo hali ya yognu n ki pia gbenma pabienli. ⁸ Ku jaandiegu den gbie yeni ya muñii n ña U Tieniu yudandi yeni o paaciamu nni. Nilo bakuli kan den fidi ki kua hali yeni ya yognu ke fala janjanbiadleleda yeni kua ki dudi.

Diangbenga 16

¹ N den gbadi ke u nialciamu maadi yeni malekileleda, ki tua: “Gedi mani ki ban wuli U Tieniu pabienleleda yaa n ye i tadkuana nni yeni, ki tinga po.” ² Maleki kpialo den wuli yaali n den o tadjuali nni ki tinga po. Ya tugyiadi n kɔni boncianla den cuo yaaba n den pia ki yanga maalma bi gbanu po yeni yaaba n den gbaandiki pugi ki yanga yeni ki nannanli. ³ O malekilielo den wuli o tadjuali n pia yaali mi ñincianma nni. ke mi ñima tua soma, nani nikpiemo soma yeni, ke mi ñima nni bonfuoda kuli kpe. ⁴ O malekitaalo den wuli o tadjuali n pia yaali i kpeni yeni a ñinbuna nni ke i ñima tua soma. ⁵ N den gbadi ke mi ñima maleki yedi, “A tie yua n tirgi, yua ye, ki go bo ye, yua n gagdi ki ñani, kelima a jia ya bona ne buudi. ⁶ Kelima bi wuli a dugkaaba yeni a

sawalpuaba soma, a teni ba mi soma ke ban ñu; ban dagdi yeni yaali n yeni.” ⁷ N den gbadi ke li jaandbinbinli jiini, “Nn, O Diedo, U Tieniu, U Paaciamu daano, a buujiali tie momoni, ki go tiegi.” ⁸ O malekinaalo den wuli yaali n den ye o tatkuli nni u yienu po, ke li puni u sanu ke un sia bi niba yeni u mu. ⁹ Ku wulgu boncianla n den midi ba, ke bi jobni, ki sugdi U Tieniu, yua n pia u paalu fala janjanbiadma ne po. Bi den ki tuo ki tuubi, bi go den ki teni o ti yudandi mo. ¹⁰ O malekimuulo den wuli o tatkuali n pia yaali ki yanga badigbandi po, ke ki bali diema ga ki bondi nani li ciñuuli yeni. Ke bi juni ki nmani bi landi u gbannankonu po. ¹¹ Bi den sugi Tanpoli U Tieniu kelima bi gbannankonu yeni bi nankpieyiadi po, ki nan go li yie ke bi kan tuubi bi tuonbiadi po. ¹² O malekiluoblo den wuli o yogdi o tatkuali u kpenciamu, Efrati nni, ke ñima kuli fuadi, ki bobni ya sanu ke ya badtieba n ñani puoli ba togni ki cua. ¹³ N den la cicibiadmu taa, ke mu naani ya sanponda n ña o bonfuodcincilingu, ki yanga yeni sawalpua-tofaadanba ñona nni yeni. ¹⁴ Kelima, bi tie sutaani ciciimu, ke mu tiendi yaalidgu maalma yeni a bona. Bi den ña nanduna kuli badtieba kani, ki bua taani ki bobni bu tocianbu U paaciamu daano U Tieniu daacianli daali. ¹⁵ (“Diidi! N kpendi nani o sudo yeni! Mi yedhanma baa ye yeni yua n bobni ki guu, ki laá o tianandi, ki da ti ña mubima ban la o fee.”) ¹⁶ Bi taani ba ya kaanu n yii Ebrewu maama nni Armagedon ¹⁷ Lani ke o malekilelelo yogdi o tatkuali mi faama nni, ke u nialciamu

ñani U Tienu diegu nni, ti badigbandi kani, ki yedi, “Li soni ki tii!” ¹⁸ I taañigdi yenyenma, li taadunli, i taatantandi yeni mi tinjegcianma den tieni, ya tinjegcianma n ki kpeli ki tieni yeni lanyapaalu hali ban tagi o nisaalo ke o ye ki tinga po. Li tinjegibima den pia lanyapaalu i. ¹⁹ U dogciamu den bogdi kaani taa i, ke i dogciamilibi, ki mumudi. Yeni ke U Tienu tiadi Babiloni U dogciamu po, ki teni lanyadogciamu ya ñunñutadga n gbie yeni ya daamõngu n tie U Tienu pabienciali. ²⁰ A kpedega kuli den bódi, ke baa ji nua juana mo. ²¹ A taacengbenga yaa ya kpiagu pundi cilo piitaa n na (kg 34) den baali ki tinga po ki ñgni bi niba, ke bi soli u tienu kelima lanyafala janjanbiadma den yabi boncianla.

Diangbenga 17

¹ Malekileleda yaaba n den kubi a tadkuana yeni siiga, yendo den nagni n kani, ki maadi nni, “Cua na, n ba waani a ban ba jia ya poconconkpeli yaali n kaá mi ñincianma po, ti buudi, ki cuo o ya cuonu. ² Ki tinga po badcianba den tieni mi conconma yeni wani i. Ki tinga po nibima ñuni o ya conconma daamõngu i, ki gaadi.” ³ Li maleki den taa nni ti dangdi nni, ki gedi yeni nni mi tinfanpienma nni, ke n la pua ke o kaá yanmõnga po, ke ki kaani kuli gbie yeni ya yela n sugdi U Tienu. Li yanga den pia yula lele yeni yina piiga. ⁴ O pua yeni den laá tiamõndi ke ti mõi colcoli, ki lani ki go pili wula, a ligtana, a lanbila, laani yeni li biana yeni li biamu. O den muubi wula tadñukaaga ke ki gbie yeni ya

bona n pia i sinsini yeni o conconma jogindi kuli.
⁵ O yutunli po den pia ya diani ya niima nni duagi: “Babiloni, u dogciamu, a poconcona yeni ban singi yaali kuli ki tinga po ya naá.” ⁶ N den la ke li pua ñuni bi dugkaaba yeni Jesu kasiedinba soma ki guo, ki gaadi. Min den la o, n yama kuli den ñmadi. ⁷ Ama maleki den buali nni, be n cedi ke li yagni a yama? N ba waani a o pua yeni wan jagi ya yanbiadga niima nni, ya yanbiadga n pia yula lele yeni yina piiga yeni. ⁸ ñan nua ya yanbiadga ne bo ye, ama ki ji ki ye molane, ama ki go ba ña ya buogu n ñua, kaa pia bianu nni, ki do ki guani ki ya ye. Ki ba guani ki tugni mi bolima sanu. Yaaba n kua ki tinga po, yaaba ya yela n ki diani li miali tili nni hali ban tagi ñanduna, ya la ya yanbiadga n den ye, ki ti bodi, ki go bobindi ki ba guani, li ba cuo ba ku yaalidgu boncianla. ⁹ Ki fidiki gbadi ya bonli ne niima nni, li buali mi yanfuoma boncianla. Yula lele yeni tie juana lele yaa ke o pua kaá apo yeni i. ¹⁰ Bi go tie badcianba lele i. Badcianba mu baá o, yendo ye, yua n sieni dá ki cua; o ya cua mo, o nan kan waagi ki ye. ¹¹ Ya yanbiadga n den ye, kaa ti ye ne mo tie badciamo i, o niilo n yeni; ama o tie badcianleledba yeni siiga yendo i, bi ba bolini o. ¹² ñan la yina piiga yaa yeni, tie badtieba piiga yaaba n dá ki pia diema i, ama bi ba baa ti yikodi nani badtieba yeni, ki tieni nani kudyengu yeni yeni ki yanbiadga. ¹³ Bi pia yanjagyenli, ki puni ki yanbiadga bi paalu yeni bi fidu. ¹⁴ Bi ba pua bu tobu yeni ki pebiga, ama ki pebiga ba kóni mi jama ki paadi ba kelima o tie bi diediba ya Diedo,

bi badcianba ya Badciamo i, ke ban gagdi ki yini yaaba, ban lugdi yaaba yeni yaaba n dugi Jesu po kuli ye yeni wani i. ¹⁵ Maleki den yedi nni, “ɲan la ya ñima li poconconli n kaá naani yeni, tie gogtieba hali yaaba n yabi, i dogi nibima yeni i maabuoli kuli. ¹⁶ Yina piiga yaa ke a la yeni, ɲani yeni ki yanbiadga ba fiini mi yibalma yeni li poconconli. Bi ba kuani o i yanbani, ki cedi ban la o mubima, bi ba ɲmani o gbannandi, ki sia o, wan di ki buodi u mu nni. ¹⁷ Kelima U Tieniu bobni ki kuani o yanjagli bi pala nni, ke ban tuo ki teni ki yanbiadga bi bali, hali U Tieni maama n tieni ki dudi. ¹⁸ ɲan la ya pua yeni, tie u dogciamu yu n diedi ki tinga po badtieba kuli i.”

Diangbenga 18

¹ Lanya bona n pendi, n den la maleki tiano ke o ñani tanpoli, ki jii. O den pia u paaciamu yeni u fidu, ke o yudandi yenyenma den yendi ki tinga kuli. ² O den tandi yeni u nialciamu ki yedi, U baá, u baá, u dogciamu Babiloni! U tua mu cicibiadmu yekaanu, ti maalbiidi ciciimu wuonkaanu, yeni ya bonyugibiada n jogni, ke bi fali kuli ya wuonkaanu. ³ Kelima i nibuol kuli ñuni o conconbiadma daamɔngu ki gaadi Ki tinga po badtieba conbi yeni o. Ki tinga po kpenkpenda baa ɲalmani kelima o paaciamu yeni o conconyema po i.” ⁴ N go den gbadi nialtianu ke u ñani tanpoli, ki yedi, “N buolu, Sani mani ki ña u niinni, ki da ti ga o tuonbiadi biinu, tin da ti cedi yin baa o fala janjanbiadma

nni. ⁵ O tuonbiadi dogni dogni hali ki pundi tanpoli, ke U Tienu tiadi wan tieni ya biadma kuli. ⁶ Tuu u mani li panli nani wun tieni yi maama, Wun den tieni yi maama, yin tieni u yeni taalma lie, wun den ɲandi ya tadñukaaga nni ke i ñuni yeni, yin mo ń ɲandi yeni taalma lie wun ñu. ⁷ Nani wun den dongi u yuli, ki ye u ɲamu nni yeni, yin ɲmiani u mi cacagma yeni u tonu. Kelima u yedi u pali nni, 'N kaá nani badpua yeni, mii tie pakuali, n go kan kali pakuadi mo'. ⁸ Lanyapo i ke daayenli, fala janjanbiadma ba naa u: mi kuuma, ti pakuadi pabɔnli yeni mi konbiadma. U ba yidi ku buodi u mu nni, kelima O Diedo U Tienu tie U Paaciamu daano, ki ba buu ki cuo u.” ⁹ Ki tinga po badtieba yaaba n den tieni mi conconma yeni u, ke u diedi ba u yemanma po yeni, ya la u juubuodma muñii, bi ba buodi, ki fábní u po. ¹⁰ Bi baa seé hali fagma, ki nu u cacagma yeni ti jawaanciandi, ki tua, “Falaciamo, falaciamo u dogciamu po, Babiloni, U paaciamu dogciamu! Kelima kudyengu baba dagdi, a buudi ń baa a yuli po ki cuo ɲa.” ¹¹ Ki tinga po kpenkpenda buudi ki fábní u po, kelima obakuli ji ki daa u kuadma, ¹² Ya kuadma n ten wula, ti ɲanjilfa, ya ligtana n pia mayuli, i badlaani, a cabñiñila, a cabɲana, ya caba n mɔni colcoli, ya tiidi n nu ki mani, a kpagɲama, a luonñina tiadi yeni a tadmú, ya taaba yeni ya daadi n pia mayuli tiadi, ti kudmɔndi, ti kudpiendi, a tanñiñila, ¹³ ya tulaale, yeni i kpinpadi, li ɲubɲanli, ku daamɔngu, mi kpama, mi yondingma, kpanu

tiibima, ti yanbidi yeni a yangbenga, i taami, ti turdi, i yonbi yeni bi nisaalba naani. ¹⁴ ɲan den faadi ya bonluanli hali yeni a pali kuli sani ki fagdi yeni a. ɲan den ye ya ɲamu nni yeni a ya kpiagdi nni kuli yaadi ki ɲa a, a ji kan baa lanyaa yema palbu (hali abada). ¹⁵ Ya kpenkpenda n den pia li kuadma, ki baa ɲalmani u yanbuama po, baa se hali fagma kelima u cacagma jawaandi po, ki buudi, ki fabni ninsiipiendi. ¹⁶ Bi baa tua, “Falabiado, falabiado u dogciamu po, yu n den laá ya tiadi n ñilgi, ki ɲani, ki mɔni; ki bobi wula yeni ya ligtana n pia mayuli tiadi, a lanbila, i badlaani! ¹⁷ Kudyengu dagdi, ke a piama kuli bodi.” A ñinbiakudla kuli, ti ñinbiadi tuonsonla kuli, yaaba n pia sanu mi ñima nni kuli yeni yaaba n li baadi ti ñuadi mi ñima nni cenli po kuli, den sani ki gedi ki sedi hali fagma. ¹⁸ Ban den la juuma muñii, bi den buudi, ki tua, “Ulaa dogciamu n tie nani ya gogciamu ne?” ¹⁹ Bi den yadi ti tandi bi yula po, ki buudi ki fabni, “Falabiado, falabiado u dogciamu po, yu ya baali po, ke yaaba n pia bi ñinbiadi mi ñima nni kuli den tua ɲalmandanba. Kudyengu baba dagdi, ke u bodi cain.” ²⁰ Yin mangi mani i pala u yema ne po, yinba bi nigagdinanba, Yinba bi dugkaaba, Jesu tondiba yeni bi sawalpuaba, yin mangi mani i pala, kelima U Tienu tuu i ya panli i ki buni ki cuo u!” ²¹ Ya maleki n pia u paaciamu den yugdi ya tangu n tie nani li naali yeni, ki luni mi ñincianma nni, ki yedi, “Maama ne i, ke bi ba lu u dogciamu Babiloni yeni ti jadi un jiidi, ki mii, ke bi ji kan la u palbu. ²² Bi ji kan gbadi ti kogirdi,

mu yelmu, a naatuna, yeni ti baantiadi yani u niinni. Bi ji kan la tuonsonbanlo bakuli a niinni. Bi kan gbadi naali fuunli a niinni jiga palbu. ²³ Fidsanga yenyenma ji kan yendi a niinni. Bi ji kan gbadi pocaano yeni pocaancalo nialu a niinni, kelima a kpenkpenda den tie ki tinga po naabiiganba (badbijaba), ke a tulni i nibuoli yeni a suagu. ²⁴ Bi den la u niinni bi sawalpuaba yeni bi dugkaaba soma, yeni ban den kpaá yaaba kuli ki tinga po soma.”

Diangbenga 19

¹ Lanya bona ní pendi, n den gbadi u nialu tanpoli ke u tie nani ya nuwulgu n yabi fuugu yeni, ke u maadi, ki tua: “Aleluyaa. Ti Tienu n die mi faabma, ti yudandi yeni u paaciamu kuli. ² O buudi jiama ti momoni ki go tiegi, kelima o jia ti buudi, ki cuo li poconconkpeli yua n den tulni ki tinga po nibuoli yeni o conconma. O tuu li panli wani li poconconli ní wuli o tondba soma yaama o yuli po.” ³ Bi go den yedi mi liema: “Aleluyaa! O muñii ña ki do hali ya yognu n ki pia gbenma” ⁴ Piilie n nikpenaadba yeni a bonfuodnaada yeni, den baa ki labni ki pugi U Tienu yua n kaa ti badigbandi po. Bi den tua, “Ami. Aleluyaa!” ⁵ Ke u nialu ñani ti badigbandi kani ki yedi, “dondi mani Ti Tienu, Yinba yaaba n tie Ti Tienu tondba, Yinba yaaba n fangi o, talganba yeni bi paatieba kuli.” ⁶ N go den gbadi ya fuugu n tie nani ya niwulgu n yabi ya fuugu yeni, nani mi ñincianma ñingola, nani i taatantandciami yeni ke ku maadi ki tua, “Aleluyaa! Kelima O Diedo diedi bonli

kuli, U Tienu yua n bili o yiko bonli kuli po, wani n die likuli. ⁷ Cedi mani tin mangi ti pala, ki ya ye li pamanli nni, ki pugi o yudandi kelima ki pebiga pocaajaama pundi, ki o pocaano mo bobni ki guu. ⁸ Bi puni o u sanu, ke wan bobi 'len tiadi', ya tiadi n yua, ki nani cain, ki n̄ilgi ki tuudi, ki pia mi n̄uadma” (Kelima len yuayuaga wangi ya nibuolu n gagdi ki nani tuadtieginama i.) ⁹ Maleki den yedi nni, “Diani ne: Mi yedn̄anma ye yeni ban yini yaaba ki pebiga pocaali badu (jaanma) po.” O go den yedi nni, “Ya maama ne tie U Tienu ya maam̄onma i” ¹⁰ N den baa ki labni o ki bua nugi o taana ki pugi o, ama o den yedi nni, “Da tieni lani! N mo tie a, fini yeni a kpiiba yinba yaaba n tieni Jesu po kasiedimono yeni, tuons̄onlielo i. Gbaani ki pugi U Tienu kelima Fon̄anma n cedi ke bi teindi kasiedi Jesu po.” ¹¹ N go den la ke tanpoli luodi, ke n la tanpieno. Yua n den jagi o den yii dugka yeni mom̄ondaano. O jiagi ti buudi yeni mi teginma, ki pua bu tobu. ¹² O nuni den tie nani mupienu yeni, ke o yuli po ciibi ya badfeglimu n yabi. O den pia li yeli ke li diani o po, ke nilobakuli ki bani li niima nni, kase wani baba. ¹³ O laá ya liadfagdili ke bi n̄ua mi soma nni, keo yeli tie U Tienu Maama. ¹⁴ Tanpoli sejenba den n̄ua o, ki jagi tanpieni, ki laá len yuayuaga tiapiendi yaadi n nani cain. ¹⁵ O n̄obu nni den n̄a ya jugsiega n mani kaani lie kuli, wan kubi yaaga ki pua ki jiindi i nibuoli, o ba diedi bikuli, ki ya gobdi ba yeni bi badba kudgbiamu. O n̄maa ban n̄mangi ya kaanu ki n̄angi ku daam̄ongu yeni,

yu n tie U Tienu, u paaciamu daano pabiencianli nni. ¹⁶ O pia yeli, ke li diani o liadli yeni o panli po: “bi badba Badciamo yeni bi diediba ya Diedo.” ¹⁷ N den maleki ke o seé u yienu nni. O den kpaandi yeni unialciamu, ki maadi yeni ti ti tawalgbandi nni bonyugrdi ki tua, “Cua mani, taani mani U Tienu badciamo kani. ¹⁸ Cua mani ki di bi badba gbannandi, bi paatieba gbannandi, u paaciamu danba gbannandi, i taami yeni i tanjagla gbannandi, yeni bi niba kuli gbannandi, i yonbi yeni die- n-yudandi danba, talganba yeni yikodanba kuli.” ¹⁹ N den la ki yanbiadga yeni ki tinga po badcianba yeni bi sejenba. Bi den taani ki bua pua bu tobu yeni yua n jagi o taamo yeni o sejenba. ²⁰ Bi den cuo ki yanbiadga yeni mi tofaama sawapuaba yaaba n den tiendi yaalidgu bona ki nintuali. Ki den taa li yaalidgu maalma i ki tulni yaaba n den tuo ki ga ki yanbiadga maalma, ki go gbaani ki pugi o nannanli. Bi den luni bani bilie kuli ya mubuogu n pia cidbili nni, ke bi dá fo. ²¹ Yaaba n sieni wani i, ya jugsiega n ña yua n jagi o taamo ñobu nni yeni n den kpa bikuli. Ti bonyugrdi kuli den dini bi gbannandi.

Diangbenga 20

¹ N go den la maleki ke o ñani tanpoli ki jii. O den kubi ya fañuangu n ki pia banlu piemi, ki muubi i kudseseli. ² O den cuo o bonfuodcincilingu, waakpeli yua n tie mi tofaama yudaano bii sutaani, ki luoni o hali bina tudli. ³ O den tudi ki luni o u fañuangu nni, ki luoni ki kpali. wan baa ye naani ki ji da bondi ki tulni i nibuoli hali bina tudli. Lanya puoli po, bi ba luodi ki

4 N go den la ti badigbandi. Yaaba n den kaá tipo den tie ban den cabi yaaba ti yikodi ke ban ya jiagi ti buudi. N go den la ban den kpa yaaba kelima bi tieni kasiedi Jesu po yeni U Tienu maama po. Baa den tuo ki gbaani ki pugi ki yanbiadga bii ki nannanli, bi go den yie kaa ga o maalma bi yutuna bii bi nuu po. Bi den guani ki baa li miali, ki diedi yeni Kiristi hali bina tudli. 5 Ya kprienba n sieni den ki guani ki ba miali hali bina tudli yeni juodma. Lani n tie mi cincinyiedma. 6 Fonjanma yeni mi gagdinanma ye yeni yua n baa lanyaa cincinyiedma! Mani ya pendi, mi kuuliema nan ki pia paalu bakuli b po. Bi baa tie U Tienu yeni Kiristi salga yidkaaba, ki diedi bonli kuli hali bina tudli. 7 Bina tudli yeni ya pendi, bi ba luodi ñani sutaani o kpaardieli nni. 8 O go ba ña ki ya bondi ki tulni i nibuoli nanduna tinkunnaadi kuli, lani n tie Gog yeni Magog, ki yini ki taani ba ban pua bu tobu. Bi baa yabi nani mi ñincianma tanbiini yeni. 9 Bi den doni mi tinfanma po, ki sedi ki jia ki lindi bi dugkaaba jongu, u dogbuadu. Ama u mu den ñani tanpoli, ki jiidi ki dini ba. 10 Bi den luni mi tofaama yudaano yua n den bondi ki tulni ba yeni u mukpenu nni naani ke cidbili co, ban den luni ki yanbiadga yeni mi tofaama sawalpuaba naani yeni. Bi baa laadi falaciamo yienu yeni ñiagu kuli hali ya yognu n ki pia gbenma. 11 Lani n pendi, n go den la ti badigbanpien - ciandi yeni yua n kaá tipo. Ki tinga yeni tanpoli den sani ki fagdi yeni o ki naa ji bani ban caa naani. 12 N den

la bi tinkpiba, bi paatieba yeni talganba kuli, ke bi seé ti badigbandi kani, ke a tila pobdi ki bili. Bi den pobdi titoli mo, Li Miali Tili. Bi den jiagi bi tinkpiba buudi ke li nua yaali n diani a tila yeni nni, ki colni bi tuada (tuona) ¹³ Mi ñincianma den cedi ke ya tinkpiba n ye mi niinni ñani. Mi kuuma yeni ki kpientinga mo cedi ke yaaba bi niinni mo ñani; bi den buu bi tinkpiba ke li colni yuakuli n tienti yaali o yema nni. ¹⁴ Bi den tudi ki luni mi kuuma yeni ki kpintinga u mukpenu nni. ¹⁵ Ban den diidi kaa la yaaba ya yela L Miali Tili nni kuli, bi den luni ba u mukpenu nni i.

Diangbenga 21

¹ Lani n pendu, n go den la tanpolpaano yeni ki tinpanga, kelima tanpolikpelo yeni ki tinkpelga wani den sani ki bodi, ke ñincianma mo ji den ki ye. ² N den la ya dogciamu n gagdi ki nani, Jerusalema paano, yuu n ñani tanpoli, U Tienu kani, ki jiidi, ke bi bobni u nani ya pocaano ki guu o calo yeni. ³ N den gbadi u nialciamu, ke u ñani ti badigbandi kani, ki tua, “Diidi! U Tienu yekaanu ye yeni bi nisaalba, O go baa ye bi siiga nni, yeni ba. Bi baa tie O buolu, ke U Tienu wani Obá baa ye yeni ba, ki tie bi Tienu. ⁴ O ba fiadi bi nunga nni ninsiidi kuli, ke kuuma ji kan ya ye, ki buali pabonli, bubuuli, cacagma, fala, a bonkpela kuli po taa; a ji kan ya ye. ⁵ Yua n den kaá ti badigbandi po yeni den yedi, “Diidi! N tienti a bona kuli bonpaana.” O den yedi, “Diani ya maama ne kuli, kelima mi pia ti dudugdi, ki go tie momoni.” ⁶ O den

yedi nni, “Ya bona ne tieniki tii! Mini n tie Alfa yeni Omega, mi cilma yeni mi juodma. Nuñuunu ya pia yua, n ba teni o li miali ñinbunli ñima wan ñu faala, ke maa pia pani. ⁷ Yua n kɔni mi jama ki paadi, lanyanya bona kuli ba tua o faali, N baa tie o Tienu, ke o mo tie N bijua. ⁸ Ama bi jawaandanba, yaaba n ki dugi n po, ti cancagindi danba, a nikpala, a concona, ti ñogibiidi danba, yaaba n ɲa i buli, yeni bi tofaadanba kuli, bi ya yekaanu baa tie u mukpenu, naani ke cidbili co. Lani n tie mi kuuliema.” ⁹ Maleki lele yeni siiga, yua n den kubi tadkuana lele ke a gbie yeni fala janjanma yeni yendo den nagni n kani, ki yedi, “Cua na. N ba waani a o pocaano, ki pebiga pocaano.” ¹⁰ O den tugi nni ti dangdi nni ki duoni nni ya juacianli n kpedi po, ki waani nni Jerusalema ya dogciamu n gagdi ki ɲani, yuu n ñani tanpoli, U Tienu kani, ki jiidi. ¹¹ Jerusalema den pia U Tienu yudandi, ki ñilgi, ki tuudi nani ya ligtanli n pia mayuli yeni, ki tie nani jasipa ligtanpienli yeni. ¹² U den pia bilinguoncianli, ke li pia bulñɔjala piiga a lie (12) yeni malekinba piiga n bilie ke bi guu. Bi den diani a bulñɔjala po Israyeli piiga n nibuoliedi yela. ¹³ Puoli den pia bulñɔjala taa, yaanga, bulñɔjala taa, yanbangu, bulñɔjala taa, nintuali mo bulñɔjala taa. ¹⁴ U dogciamu bilinguonli den pia piiga n fiaga lie (tanpuuna), ke ki pebiga piiga n ɲodkaaliedba yela taabi apo. ¹⁵ Yua n den maadi yeni nni den kubi bonbiigkaali ke li tie wula sabmuanu, ki bigindi u dogciamu, u bulñɔjala yeni u bilinguonli. ¹⁶ U dogciamu

nannanli den tie bonnmabidagdili; ke u fagmu yeni piamu doa. O den bigindi u dogciamu yeni yeni u sabmuanu bonbiigikaali. U fagmu, u piamu yeni u kpedma den doa i, lani n tie sitadi piiga n tuda lie (12.000) bii cilodajena tudalie n kobilie n dajena piilie (km 2220) ¹⁷ O go den bigni u bilinguonli piamu ke u tie nuukpanduna kobga n piina a na (144) bii miarinba piiluoba a luoba (m 66) bi nisaalba beginma ke (mi taa yeni maleki beginma). ¹⁸ Bi den maa li bilinguonli yeni jasipa ligtana i, ki maa u dogciamu yeni wulanamo yaali n ñilgi ki tuudi nani maaduubga yeni. ¹⁹ Bi den nmadi ya ligtanbuoli n pia mayuli boncianla i, ki maa li bilinguonli tanpuuna. Bi den cindi yeni Jasipa, ki tuani saafiiri, mi taama den tie kaliseduani, mi naama emerodi, ²⁰ mi muuma den tie sardoniksi, li tanpuuluobli den tie sarduani, li leleli den tie krisoliti, li niinli den tie berili, li tanpuuyiali den tie topaasi, piiga po yaali dentie krisopasi, piiga n tanpuuyenli den tie hiyasenti, ke li piiga n tanpuulieli tie ametisti. ²¹ Li piiga n bulñojalieda den tie piiga n badlaani lie i; bulñojabu kuli den tie badlaanyendu i. U dogciamu sanjala den maa yeni walanamo i, ke li ñilgi, ki tuudi nani ki maaduubga yeni. ²² Jaandiegu bakuli den ki ye u dogciamu nni, kelima O Diedo, U Tieniu, U Paaciamu daano yeni ki pebiga n den tie u jaandiegu. ²³ U dogciamu den ki buali yienu bii nmaalo yenyenma po, kelima U Tieniu yudandi n den yendi u niinni, ke ki pebiga mo tie u fidsanga. ²⁴ Lanya dogciamu yenyenma n baa yendi i nibuoli ke bi cuoni. Ki tinga po badtieba ba cua yeni bi kpiagdi u niinni.

²⁵ U bulñojala kan ya luo u yensiinu, ñiagu mo kan ya ye lankani. ²⁶ Bi ba cua yenì i nibuoli kpiagdi yenì bi seli u niinni, ²⁷ Bonbiili yenì yaali n ki ñani kuli kan kua lankani palbu. Ya nilo n tieni tuonbiadi bii cagindi tuonli kan kua lanyà dogu nni, Ama kase yaaba ya yela diani Ki Pebiga Miali Tili nni baba.

Diangbenga 22

¹ Maleki go den waani nni li miali ñima kpenciamu, ke u pieni ki ñilgi, ki tuudi nani li tanciencienli yenì. mi den ña U Tieniu yenì ki pebiga badigbandi kani, ki puubi ² Mi den puubi u dogciamu sanjacionli siiga. Kpenjaali po kuli, li miali tibu den seé, ki luoni piiga n luobuoli lie, ñmaalo kuli, bu tibu yenì faadi tie tebgù i i nibuoli po. ³ Solindi ji kan ya ye. U Tieniu yenì ki pebiga badigbandi baa ye u dogciamu nni, ke o tuonsónba tuuni o po. ⁴ Bi ba la o nunga, o yeli ñ ya taabi bi yutuna. ⁵ Niagu ji kan ya ye; bi ji kan ye bua fidsanga bii yienù yenyenma, kelima O Diedo U Tieniu baa yendi ba. Bi baa die boli kuli hali ya yognu n ki pia gbenma. ⁶ Maleki den yedi nni, “Ya maama ne maadugikaama yenì momoni. O Diedo, Fonjanma yenì sawalpuaba Tieniu sòni o maleki ke wan waani yaali n ba yuandi ki tieni, ke li kan waagi.” ⁷ “Diidi! N ba cua ke li kan waagi! Mi yedñanma ye yenì yua n colni li tili ne sawalipuama maama.” ⁸ Mini Jan, mini n tie yua n gbadi, ki go la lanyà bona. Min gbadi ki go la li bona, n den baa ki labni maleki taana po ki bua pugi ma o, wani yua n den waani nni

lanya bona kuli. ⁹ O den yedi nni, “Fangi a yuli ki da tieni lani! N tie a tuonsonlielo i, fini yeni a kpiiba yeni bi sawalpuaba yeni yaaba n colni li tili ne maama kuli ya tuosonlielo. Gbaani ki pugi U Tienu!” ¹⁰ O den yedi nni, “Da wuoni li tili ne sawalpuama maama, kelima u yogu ji ki fagi. ¹¹ Ya nilo n ki tiegi, wan tugni ki ya tie yaali n ki tiegi. Yua n jogni mo ní ya nua ki tiendi o jogintuona. Yua n tiegi ní suagi ki ya tie yaali n tiegi. Ya nilo n gagdi ki nani mo, wan suagi ki ya tundi ki tie nigagdinamo.” ¹² “Diidi! N kpendi ke li kan waagi. N pani paabu ye yeni nni, ke n ba pa yuakuli ke li nua wan soni maama. ¹³ Mini n tie alfa yeni omega, o kpialo yeni o juodka, mi cilma yeni mi juodma. ¹⁴ Mi yednanma ye yeni yaaba n nuudi bi liadfagda, kiba baa u sanu ki di li miali tibu jiedi, ki go togni a bulñojala ki kua u dogciamu nni. ¹⁵ I sangbanli, a sola yeni ti ñogbiidi danba, yaaba n tiendi mi conconma, a nikpala, yaaba n nua kipugi i buli yeni ya niba n nua mi tofaama sanu kuli baa ye niinpo i. ¹⁶ Mini, Jesu, N soni n maleki ke wan tieni kasiedi lanya bona po Kiristi nitaana kani. Mini n tie Dafiidi Jiinjali, yeni o puolhuanu, u siñaafaanu nmaabiga.” ¹⁷ Fonanma yeni o pocaano yedi, “Cua na!” Ya nilo n gbadi kuli, wan yedi, “Cua na!” U ñuñuunu ní pia yuakuli, wan cua na, yua n bua ma kuli, wan cua ki baa li miali ñima faala ke pani bakuli ki ye. ¹⁸ N tieni kasiedi ki waani yua n gbadi li tili ne sawalpuama maama kuli: Ya nilo n pugni bonli li maama po, U Tienu ba pugni o falabiado janjanma yaama n diani li tili ne

nni. ¹⁹ Ya nilo n wadi bonli li tili ne sawalpuama maama po, U Tienu mo ba wadi o biinu ban diani li miali tibu yeni u dogcian-gagdinamu yuu ya po li tili ne nni. ²⁰ Ya nilo n tieni kasiedi ya bona ne kuli po, wani n yedi, “Nn, i moni! N kpendi ke li kan waagi.” Ami! Cua na, O Diedo Jesu! ²¹ O Diedo Jesu n̄anbli n̄ ya ye yeni yukuli. Ami.

Bible Gourmantche
The New Testament in the Gourmantche language of
Togo
Le Nouveau Testament en langue Gourmantche du
Togo

copyright © 2020 Door 43 world-wide mission community

Language: Gourmantche (Gourmanchéma)

Dialect: Gormantche

Translation by: Door 43 world-wide mission community

Contributor: Andrew Rice, Gourmantche, Gux, Parfait, Parfait-Ayanou

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-08-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 14 Aug 2020

1168f00b-eabf-5a7b-9fed-4d2120867558